

23. Ukrayina posidae 5-e mistse u sviti za emigratsieyu i 11-e – za immigratsieyu // Dzerkalo tizhnyu. – 14 sichnyu 2011.

24. Vipusk novin TSN za 1 lyutogo 2016 roku «U Polshchi mistsevi neonatsisti napali na ukrayinskih zarobitchan» [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu: https://www.youtube.com/watch?v=6Zx0N_i8uug

Kasianova M. M., PhD, Associate Professor at the Department of International Relations and Foreign Policy of Donetsk National University (Ukraine, Vinnytsia), the doctoral student of National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), k.marina81@rambler.ru

Linnik A. O., student of the faculty of Historical, Donetsk National University (Ukraine, Vinnytsia), linnikanna94@gmail.com

Migration processes of Ukrainians to Europe: comparative research

The publication is devoted to investigation of comparative research of Ukrainian migration line to the European Union and the Commonwealth of independent States. Main reasons of migration such as psychological and moral aspects, gender features are investigated, as well as factors that influenced the geographical direction of migration: East or West. Own research and comparison analysis helped to understand more deeply the objective and subjective reasons of Ukrainian migration to European countries.

Keywords: migration, the Eastern migration model, the Western migration model, psychological aspects, gender features.

Касьянова М. Н., кандидат исторических наук, доцент, доцент кафедры международных отношений и внешней политики Донецкого национального университета (Украина, Винница), докторант Киевского национального педагогического университета им. М. П. Драгоманова (Украина, Киев), k.marina81@rambler.ru

Линник А. А., студентка исторического факультета, Донецкий национальный университет (Украина, Винница), linnikanna94@gmail.com

Украинцы в миграционных процессах в Европу: сравнительный анализ

Осуществлен сравнительный анализ украинских миграционных направлений в страны Европейского Союза и Содружества независимых государств. Рассмотрены причины, особенности, гендерные признаки, психологические и моральные аспекты, а также весомые факторы, влияющие на принятие решений украинскими мигрантами касательно географического направления миграции: Восток или Запад. Собственные эмпирические исследования и сравнительный анализ помогли глубже понять объективные и субъективные причины украинской миграции в европейские страны.

Ключевые слова: миграция, восточная модель миграции, западная модель миграции, психологические аспекты, гендерные особенности.

***

УДК 327.3(477)

Вонсович О. С., кандидат политических наук, доцент кафедры международных отношений, ПрАТ «Українсько-Польський вищий навчальний заклад «Центрально-Європейський університет» (Україна, Київ), sefinrof@ipnet.ua

САМІТ G–20 В ХАНЧЖОУ: НЕСПРАВДЖЕНІ ОЧІКУВАННЯ УКРАЇНИ

Метою даної статті є дослідження та аналіз результатів саміту G–20 в Ханчжоу в контексті рішень, які стосуються врегулювання ситуації на сході України. Під час написання статті, автором були використані наступні методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція. Основні одержані висновки полягають в наступному: саміт G–20 в Ханчжоу залишив «українське питання» без належної уваги: ті заяви, що пролунали як в офіційній обстановці, так і в кулуарах по відношенню до України, не виявилися практично значущими; практична складова в жодній зустрічі як європейських лідерів, так і президента США із президентом Росії В. Путіним не обговорювалась, що і стало головним негативним результатом; єдине позитивне досягнення у вигляді переходу до зустрічі «Нормандської четвірки» залишило «українське питання» на теоретичному рівні із невизначеними далекосяжними перспективами; враховуючи таку ситуацію, нашій державі потрібно шукати нові підходи та механізми ведення переговорного процесу, незалежно від формату та місця, а також якомога швидше впроваджувати практичну складову в цей процес із актуалізацією виконання, в першу чергу, найбільш важливих і конструктивних положень.

Ключові слова: саміт, зустрічі, співробітництво, переговори, рішення, результати.

Основною проблемою, яку досліджує автор в даній статті, – є аналіз результатів Саміту G–20 в Ханчжоу з точки зору рішень, які стосуються врегулювання ситуації на сході України. Такими, які раніше не були достатнім чином обгрунтовані, видаються наступні аспекти: позиції британської, німецької, французької та американської сторін відносно України в рамках Саміту; рівень значущості прийнятих рішень стосовно врегулювання ситуації на сході; повернення до «нормандського формату» переговорів; необхідність виконання Мінських домовленостей і т.д.

В статті автором були використані, переважним чином, матеріали вітчизняних ЗМІ, а також зарубіжних. Також були використані матеріали офіційного веб-сайту G–20. Це дало змогу автору більш детально дослідити та проаналізувати основні аспекти обраної проблематики, а також зробити власні оцінки та висновки відносно позицій Великої Британії, Німеччини, Франції та США стосовно України.

Метою даної статті – є дослідження та аналіз результатів Саміту G–20 в Ханчжоу в контексті рішень, які стосуються врегулювання ситуації на сході України.

Цьогорічний Саміт став одинадцятим в історії проведення такого роду зустрічей. «Велика двадцятка» являє собою групу міністрів фінансів та керівників центральних банків 20 економік: 19 з найбільших економік світу та Європейського Союзу. Загалом, економіки G–20 становлять 90% світового ВВП, 80% світової торгівлі (включаючи внутрішню торгівлю у ЄС) та дві третини населення світу. Членами «двадцятки» є Австралія, Аргентина, Бразилія, Велика Британія, Індія, Індонезія, Італія, Канада, Китай, Південна Корея, Мексика, Німеччина, ПАР, Російська Федерація, Саудівська Аравія, США, Туреччина, Франція, Японія і Європейський Союз [1]. Постійними учасниками зустрічей «двадцятки» є МВФ, Європейський центральний банк і Світовий банк. В 2016 р. за ініціативою Китаю (як головуючої країни) на Саміт були запрошені Чад, Єгипет, Казахстан, Лаос, Сенегал, Сінгапур, Іспанія, Таїланд, а також низка міжнародних організацій.

Головна тема Саміту – «Будівництво інноваційної, здорової, взаємозалежної і інклюзивної світової економіки» [2]. З даної назви видно, що учасники активно виступають за розвиток сучасної економіки у формі тісного конструктивного співробітництва із запровадженням новітніх підходів глобального характеру. Такий підхід є позитивним аспектом з точки зору модернізації економічної діяльності на міжнародному рівні із залученням до цього процесу країн, що розвиваються. Це може посприяти перейняттю ними досвіду ведення економічної діяльності в світовому масштабі, а також розширити і вдосконалити свої зовнішньоекономічні зв'язки.

Одним із основних питань на Саміті стало уповільнення розвитку зростання загальносвітового ВВП. Це обумовлено структурними та геополітичними змінами, які відбувались і продовжують відбуватись на міжнародній арені. Також, це пов'язано із збільшенням напруженості в світі за рахунок розширення терористичної діяльності та збільшенням чисельності різного роду конфліктних протиріч. Всі ці та інші фактори негативним чином впливають на розвиток держав і суттєвим чином порушують економічний баланс в світі. Враховуючи

таку складну ситуацію, були запропоновані різні ідеї відносно того, як прискорити зростання світового ВВП, але найбільш цікавою, на думку автора, була ідея, яку запропонувала китайська сторона. Вона полягає в тому, щоб стимулювати зростання за рахунок розвитку інновацій та цифрової економіки [3]. На сьогоднішній день, проблематика цифрової економіки набирає все більшої популярності, адже світ поступово переходить до цифрового інформаційного та комунікаційного виміру і способу життя, в якому економічна сфера відіграє важливу роль. З огляду на це, саме цифрова економіка, яка базується на цифрових комп'ютерних технологіях, повинна зайняти ключове місце і стати відправною точкою розвитку та зростання загальносвітового ВВП.

Що стосується нашої держави, то під час Саміту «українське питання» неодноразово підіймалось в загальному контексті регіональної та міжнародної безпеки. Так, наприклад, за результатами переговорів з президентом Росії В. Путіним британський прем'єр-міністр Т. Мей відмовилась вести з Росією «справи в звичайному форматі» (business as usual) [4]. Після робочої зустрічі вона заявила, що між Росією та Британією зберігаються «серйозні розбіжності» стосовно України [5]. Такі заяви від нового британського прем'єр-міністра свідчать про те, що вона продовжує дотримуватись лінії свого попередника Д. Кемерона і наполягає на тому, що російська агресивна політика по відношенню до України не є прийнятною як з точки зору європейських цінностей, так і в міжнародному масштабі. Треба зауважити на тому, що з її боку не було запропоновано конкретних практичних кроків та дій з метою врегулювання ситуації на сході України. Це можна розцінювати як негативний аспект, адже загальні заяви та заклики залишаються риторикою без практичного підґрунтя.

Канцлер Німеччини А. Меркель та президент Росії В. Путін провели двосторонню зустріч, під час якої окрім «сирійського питання» обговорили і ситуацію в Україні. За словами офіційного представника німецького уряду Ш. Зайберта, сторони «гранично конкретно» обговорили реалізацію Мінських домовленостей [6] та на поверненні за стіл переговорів в Нормандському форматі [7]. Негативним аспектом цих переговорів для України стало те, що в черговий раз все звелось до риторики та декларативних заяв без конкретних планів дій. Такого роду переговори несуть в собі загрозу затягування переговорного процесу не дивлячись на те, в якому форматі вони будуть проводитись. Також ці переговори можна розцінювати в контексті низької зацікавленості німецької сторони у швидкому вирішенні ситуації на сході України, адже з боку А. Меркель не було висловлено конкретних пропозицій щодо стримування та припинення агресивних дій Росії. Єдиним позитивним результатом можна вважати те, що В. Путін погодився на проведення переговорів у нормандському форматі. Він заявив: «Что касается нормандского формата, хорошо это или плохо, но другого варианта хотя бы предпринять попытки урегулирования, нет» [8].

Зустріч між В. Путіним та президентом Франції Ф. Олландом відносно України виявилась невдалою: перемовини не досягли істотного прогресу, хоча французький лідер заявив, що домовився із президентом Росії «організувати в найближчі тижні саміт між Німеччиною, Францією, Росією і Україною» [5]. З

іншого боку, речник президента Росії Д. Песков заявив, що Росія поки що не визначилась із участю в зустрічі в нормандському форматі щодо Донбасу [9]. В кінцевому підсумку, кожна зі сторін залишилась при своїй думці так і не досягнувши консенсусу. Аналізуючи ці переговори, автор зауважує на тому, що і ця третя зустріч не дала в своєму підсумку конструктивних і практичних результатів щодо України: планування майбутньої зустрічі може затягнутись на невизначений термін із-за розмірковувань російської сторони. Це і є ніщо інше, як затягування переговорного процесу і ще більше його заведення у глухий кут. В цьому випадку позиція французької сторони не сприяє просуванню зусиль України в напрямку врегулювання ситуації на сході.

Великі очікування нашої держави покладались на зустріч В. Путіна і Б. Обама, яка повинна була стати більш конструктивною, ніж інші. Але, як показав час, і вона не виправдала сподівання: вони обговорили ситуацію в Україні без преси і з вузьким складом делегації, а в кінці зустрічі поспілкувалися віч-на-віч і домовилися «продовжити діалог» [5]. Виходячи з цього, можна також говорити про зниження зацікавленості американської сторони до ситуації в Україні. Продовження лінії риторики з боку США грає на руку Росії, яка достатньо ефективно використовує це у своїх планах і, тим самим, нівелює переговорний процес. Знову, як і у попередніх випадках, не було запропоновано конкретних практичних кроків і допомоги, які б дійсно могли, певною мірою, переломити хід подій на сході України.

Отже, роблячи загальний підсумок зустрічей британської, німецької, французької та американської сторін із президентом Росії В. Путіним, можна констатувати той факт, що всі вони виявились невдалими і не принесли очікуваних результатів для України. Переважним чином, вони носили декларативний характер і не містили практичних складових, які є конче необхідними для нашої держави на сьогоднішній день. Обмежившись риторикою, європейські лідери та американський президент в черговий раз засудили дії Росії, її агресивну політику і закликали до повернення до «нормандського формату» переговорів – це, власне, і все, чого вдалось досягти в рамках Саміту G-20 в Ханчжоу.

Цікавим, на думку автора, видається аналіз реакції української сторони на результати Саміту. За словами заступника глави Адміністрації президента України К. Слісєєва «глава держави провів інтенсивні консультації з низкою лідерів країн G-20: зокрема телефонні конференції з канцлером Німеччини А. Меркель, президентом Франції Ф. Олландом, були контакти з прем'єр-міністром Канади Дж. Трюдо, віце-президентом США Дж. Байденом, прем'єр-міністром Великої Британії Т. Мей, президентом Європейської ради Д. Туском» [10].

Виникає питання: а чому ж тоді всі вищезгадані зустрічі не принесли очікуваних результатів? На думку автора, відповідь є очевидною: українська дипломатія продовжує втрачати свої позиції на міжнародній арені. Причиною цього є те, що за останні роки в Міністерстві закордонних справ знизився рівень кваліфікованості кадрового персоналу, за рахунок чого обстоювання національних інтересів на міжнародній арені стало більш маргінальним. Другою причиною є складна внутрішньополітична ситуація в країні, яка пов'язана зі збільшенням кризових проявів у різних сферах суспільного життя, що неминуче

накладає свій відбиток і на зовнішньополітичній сфері. Також потрібно додати, що рівень ефективності роботи закордонних представництв України почав знижуватись, що і стало причиною зменшення зацікавленості з боку ЄС та США по відношенню до врегулювання ситуації на сході.

Також К. Єлісеєв заявив: «безпосередньо перед самітом за дорученням Петра Порошенка спеціальний посланник президента відвідав Берлін. Відбулися результативні переговори у тристоронньому форматі з німцями та французами, де було узгоджено спільну лінію, де ми (Україна) виклали наше бачення того, які питання необхідно порушити. Більше того – ми передали списки тих полонених, які зараз утримуються як на Донбасі, так і є політичними заручниками у Росії» [10].

Аналізуючи це висловлювання, автор звертає увагу на те, що в жодній зустрічі із В. Путіним не було згадано про списки полонених, тим більше про тих, хто перебуває на території Росії. По–друге, з огляду на майже одностайну позицію німецької та французької сторін відносно того, що потрібно перейти до «нормандського формату» і актуалізувати виконання Мінських домовленостей, про інші питання мова не йшла. Виникає питання: а що мається на увазі під «питаннями, які необхідно порушити»? Навряд чи інструкції спеціального посланника обмежувались лише цими двома питаннями. Отже, виходить, що інші питання замовчувались, або були визначені А. Меркель та Ф. Олландом як неперіоритетні.

Підсумовуючи діяльність Саміту, К. Єлісеєв заявив: «Ми досягли головної мети – за нашою спиною ніякі питання щодо України не вирішувалися, без нашої згоди. По–друге – дуже важливо, що все ж так, як неодноразово і заявляв президент України – ми повернулися до нормандського формату на рівні лідерів. Про це свідчить нещодавня заява президента Путіна про те, що він погодився вийти на нормандський формат на рівні лідерів. Ми вітаємо ці результати і вдячні нашим партнерам – Сполученим Штатам, канцлеру Німеччини, президенту Франції за ту підтримку, яку ми отримали» [10].

Повернення до «нормандського формату», на думку автора, означає продовження риторичної лінії поведінки сторін переговорного процесу, як це зараз відбувається в рамках Мінських переговорів: практичної реалізації домовленостей не відбувається в повному обсязі, процес звільнення полонених проходить дуже повільно, розрядка ситуації не відбувається. На підставі цього виникає питання: наскільки ефективним і практично доцільним є повернення до «нормандського формату»? Чи не повториться ситуація із «мінським форматом»? Відповідь на ці питання дасть час, але вже зараз можна стверджувати, що в найближчій перспективі переговорний процес, незалежно від формату, залишатиметься складним і суперечливим з огляду на принциповість та не поступливість сторін. Важливим в цьому буде роль європейських країн: наскільки об'єктивно і з якими конкретними практичними пропозиціями вони підійдуть до вирішення «українського питання».

Що стосується підтримки від США, Німеччини та Франції, про яку наголосив К. Єлісеєв, то вона, здебільшого, проявилась в черговому запевненні в обстоюванні інтересів України на міжнародній арені у формі заяв, закликів, ініціатив та намірів пришвидшити процес врегулювання ситуації на сході. Актуальним

питанням залишається відсутність практичної складової і необхідної воєнної та технічної підтримки. Виходячи з цього, можна констатувати факт того, що українська сторона продовжує заохочувати декларативність намірів своїх зовнішніх партнерів і не наголошує на тому, що потрібно переходити від слів до конкретних дій. Нажаль, цієї ідеї в словах К. Єлісеєва не прозвучало.

Підсумовуючи вищевикладене, автор робить висновок про те, що Саміт G–20 в Ханчжоу залишив «українське питання» без належної уваги. Зрозуміло, що він був присвячений зовсім іншим питанням, які мають більшу вагу і цінність на сьогоднішній день в світовому масштабі, але ті заяви, що пролунали як в офіційній обстановці, так і в кулуарах по відношенню до України, не виявились практично значущими. В підсумку все звелось до необхідності переходу до «нормандського формату» переговорів і до актуалізації виконання положень Мінських домовленостей. Практична складова в жодній зустрічі як європейських лідерів, так і президента США із президентом Росії В. Путіним не обговорювалась, що і стало головним негативним результатом. Єдине позитивне досягнення у вигляді переходу до зустрічей «Нормандської четвірки» залишило «українське питання» на теоретичному рівні із невизначеними далекосяжними перспективами.

Реакція європейської та світової спільноти на ситуацію в Україні виявилась низькою: очікування не справдились. Враховуючи таку ситуацію, нашій державі потрібно шукати нові підходи та механізми ведення переговорного процесу, незалежно від формату та місця, а також якомога швидше впроваджувати практичну складову в цей процес із актуалізацією виконання, в першу чергу, найбільш важливих і конструктивних положень. Також необхідно посилити дипломатичну діяльність України на міжнародній арені за рахунок збільшення висококваліфікованих кадрів як в Міністерстві закордонних справ, так і в дипломатичних представництвах закордоном. Це надасть змогу не тільки більш професійно обстоювати національні інтереси та цінності, але і посилить позиції нашої держави на такого роду зібраннях, як саміти, форуми, конференції і т.д.

Також нашій державі потрібно прагнути до того, щоб бути запрошеною в якості гостя на майбутні саміти G–20. Досягнути цього можна за рахунок розширення та вдосконалення міжнародного економічного співробітництва, а також підняття престижу України, як країни, яка прагне бути активним учасником і контрибутором світових економічних процесів.

Подальше дослідження даної проблематики, в позитивному відношенні, може позначитись на більш глибокому аналізі можливостей участі України в глобальних економічних процесах. Така участь сприятиме відновленню та розширенню зовнішньоекономічних зв'язків нашої держави і підняттю загального престижу на міжнародній арені. Також актуальним видається подальший аналіз перспектив залучення України до різного роду ініціатив та проектів вдосконалення національної економічної системи. Це в позитивному відношенні може позначитись на стабілізації внутрішньої ситуації в країні.

Список використаних джерел

1. About G20 [Electronic resource] / Official web-site of G20. – Regime to access: http://www.g20.org/English/aboutg20/AboutG20/201511/t20151127_1609.html (27.11.2015). – Title from screen.

2. Дацюк О. 8 фактів про саміт G20 в Китаї [Електронний ресурс] / Hromadske. – Режим доступу: <http://hromadske.ua/posts/8-faktiv-pro-samit-g20-v-kytai> (04.09.2016). – Назва з екрану.

3. Саміт G20: Китай представив свій рецепт зростання світового ВВП – спескор [Електронний ресурс] / Голос Столиці. – Режим доступу: <http://newsradio.com.ua/archives/20160905/1469561.html> (05.09.2016). – Назва з екрану.

4. Coates S. Sorry Mr Putin, it's not business as usual [Electronic resource] / The Times. – Regime to access: <http://www.thetimes.co.uk/edition/news/sorry-mr-putin-its-not-business-as-usual-qwnwrldgmf> (05.09.2016). – Title from screen.

5. Смирнов Д. Саміт G20 в Китаї: як світові лідери обговорювали Україну [Електронний ресурс] / Gazeta.ua. – Режим доступу: <http://gazeta.ua/articles/politics/samit-g20-v-kitayi-yak-svitovi-lideri-obgovoryuvali-ukrayinu/721090> (05.09.2016). – Назва з екрану.

6. Меркель та Путін обговорили виконання Мінських угод на саміті G20 у Китаї [Електронний ресурс] / 5 канал. – Режим доступу: <http://www.5.ua/polityka/samit-g20-putin-ta-merkel-obhovoryly-vikonannia-minskykh-uhod-na-samiti-g20-u-kytai-124788.html> (05.09.2016). – Назва з екрану.

7. Чим скінчився саміт G20 для України [Електронний ресурс] / 24 канал. – Режим доступу: http://24tv.ua/chim_skinchivsia_samit_g20_dlya_ukrayini_n722849 (05.09.2016). – Назва з екрану.

8. Путин заявил, что Россия будет поддерживать нормандский формат переговоров [Електронний ресурс] / MIGnews. – Режим доступу: <http://mignews.com.ua/world/15062689.html> (05.09.2016). – Назва з екрану.

9. У Путіна прокоментували можливі переговори з Порошенком [Електронний ресурс] / Gazeta.ua. – Режим доступу: <http://gazeta.ua/articles/politics/u-putina-prokomentovali-mozhlivi-peregovori-z-poroshenkom/721100> (05.09.2016). – Назва з екрану.

10. У Порошенка заявили, що саміт G20 приніс Україні очікувані результати [Електронний ресурс] / Главком. – Режим доступу: <http://glavcom.ua/news/u-poroshenka-zajavili-shcho-samit-g20-prinis-ukrajini-ochikuvani-rezultati-371168.html> (06.09.2016). – Назва з екрану.

References

1. About G20 [Electronic resource] / Official web-site of G20. – Regime to access: http://www.g20.org/English/aboutg20/AboutG20/201511/t20151127_1609.html (27.11.2015). – Title from screen.

2. Datsiuk O. 8 faktiv pro samit G20 v Kytai [Elektronny resurs] / Hromadske. – Rezhym dostupu: <http://hromadske.ua/posts/8-faktiv-pro-samit-g20-v-kytai> (04.09.2016). – Nazva z ekranu.

3. Samit G20: Kytai predstaviv svii retsept zrostannia svitovoho VVP – spetskor [Elektronny resurs] / Holos Stolytsi. – Rezhym dostupu: <http://newsradio.com.ua/archives/20160905/1469561.html> (05.09.2016). – Nazva z ekranu.

4. Coates S. Sorry Mr Putin, it's not business as usual [Electronic resource] / The Times. – Regime to access: <http://www.thetimes.co.uk/edition/news/sorry-mr-putin-its-not-business-as-usual-qwnwrldgmf> (05.09.2016). – Title from screen.

5. Smyrnov D. Samit G20 v Kytai: yak svitovi lidery obhovoriuvaly Ukrainu [Elektronny resurs] / Gazeta.ua. – Rezhym dostupu: <http://gazeta.ua/articles/politics/samit-g20-v-kitayi-yak-svitovi-lideri-obgovoryuvali-ukrayinu/721090> (05.09.2016). – Nazva z ekranu.

6. Merkel ta Putin obhovoryly vykonannia Minskykh uhod na samiti G20 u Kytai [Elektronny resurs] / 5 kanal. – Rezhym dostupu: <http://www.5.ua/polityka/samit-g20-putin-ta-merkel-obhovoryly-vikonannia-minskykh-uhod-na-samiti-g20-u-kytai-124788.html> (05.09.2016). – Nazva z ekranu.

7. Chym skinchivsvsia samit G20 dlja Ukrainy [Elektronny resurs] / 24 kanal. – Rezhym dostupu: http://24tv.ua/chim_skinchivsvsia_samit_g20_dlya_ukrayini_n722849 (05.09.2016). – Nazva z ekranu.

8. Putin zayavil, chto Rossiya budet podderzhivat normandskiy format peregovorov [Elektronny resurs] / MIGnews. – Rezhym dostupu: <http://mignews.com.ua/world/15062689.html> (05.09.2016). – Nazva z ekranu.

9. U Putina prokomentovali mozhlivi perehovory z Poroshenkom [Elektronny resurs] / Gazeta.ua. – Rezhym dostupu: <http://gazeta.ua/articles/politics/u-putina-prokomentovali-mozhlivi-peregovori-z-poroshenkom/721100> (05.09.2016). – Nazva z ekranu.

10. U Poroshenka zaiavyly, shcho samit G20 prynis Ukraini ochikuvani rezultaty [Elektronny resurs] / Glavkom. – Rezhym dostupu: <http://glavcom.ua/news/u-poroshenka-zajavili-shcho-samit-g20-prinis-ukrajini-ochikuvani-rezultati-371168.html> (06.09.2016). – Nazva z ekranu.

Vonsovych O. S., PhD in Political Science, associate professor of international relations department of Private Joint Stock Company «Higher educational institution «Kyiv Academy for the Humanities» (Ukraine, Kyiv), sefinrof@ipnet.ua

Summit G–20 in Hangzhou, unfulfilled expectations Ukraine

The aim of this article is to research and analyze the results of the Summit G–20 in Hangzhou, in the context of decisions relating to the settlement of the situation in the east of Ukraine. During writing, the author used the following methods: analysis, synthesis, comparison, induction, deduction. The main obtained conclusions are as follows: the Summit G–20 in Hangzhou left «Ukrainian question», without proper attention: the statements which were made in a formal setting, and on the sidelines with respect to Ukraine, were not practically significant; practical component in any meeting between European leaders and the US president with the Russian president V. Putin does not need to be discussed, and that was the main negative result; the only positive achievement in the form of the transition to the meetings «Normandy format» left «Ukrainian question» at the theoretical level, with uncertain far-sighted prospects; given this situation, our state need to look for new approaches and mechanisms for conducting the negotiation process, regardless of size and location, as well as quickly as possible to implement a practical component in this process with the actualization of execution in the first place, the most important and meaningful provisions.

Keywords: Summit, meetings, cooperation, negotiations, decisions, results.

Vonsovich A. S., кандидат политических наук, доцент кафедры международных отношений, ЧАО «Украинско-Польское высшее учебное заведение «Центрально-Европейский университет» (Украина, Киев), sefinrof@ipnet.ua

Саміт G–20 в Ханчжоу: несбывшиеся ожидания Украины

Целью данной статьи является исследование и анализ результатов Саммита G–20 в Ханчжоу в контексте решений, которые касаются урегулирования ситуации на востоке Украины. Во время написания статьи, автором были использованы следующие методы: анализ, синтез, сравнение, индукция, дедукция. Основные полученные выводы состоят в следующем: саммит G–20 в Ханчжоу оставил «украинский вопрос» без надлежащего внимания: те заявления, которые прозвучали как в официальной обстановке, так и в кулуарах по отношению к Украине, не оказались практически значимыми; практическая составляющая ни в одной встрече, как европейскими лидерами, так и президента США с президентом России В. Путиным не обговаривалась, что и стало главным негативным результатом; единственное позитивное достижение в виде перехода к встречам «Нормандской четверки» оставило «украинский вопрос» на теоретическом уровне с неопределенными дальнейшими перспективами; учитывая такую ситуацию, нашему государству нужно искать новые подходы и механизмы ведения переговорного процесса, независимо от формата и места, а также как можно быстрее внедрять практическую составляющую в этот процесс с актуализацией исполнения, в первую очередь, наиболее важных и конструктивных положений.

Ключевые слова: саммит, встречи, сотрудничество, переговоры, решения, результаты.

* * *

УДК 323:324

Кулик В. Г.,
викладач кафедри філософії та політології,
Кіровоградський державний педагогічний
університет ім. В. Винниченка (Україна,
Кропивницький), kulykv@ gmail.com

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ ФОРМУВАННЯ ПОРЯДКУ ДЕННОГО ОСВІТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ (1999–2014 РР.)

У сучасній політичній науці процесам формування порядку денного освітньої політики під час президентських виборів приділяється недостатня увага з боку дослідників. Відповідно, існує потреба в їх систематичному емпіричному описі та поясненні. У рамках даної роботи названі процеси аналізуються на прикладі президентських виборів в Україні з 1999 по 2014 р.

У статті з'ясується вплив інституціональних чинників на дані процеси. Для збору та аналізу даних було використано контент-аналіз, лонгітюдний метод і кореляційний аналіз. На основі емпіричного аналізу здійснено опис динаміки змін у порядку денному освітньої політики й таких пояснювальних чинниках як: виборча система, партійна система, форма правління.

В результаті аналізу з'ясовано механізм та характер впливу інституціональних чинників на артикуляцію і агрегацію проблем освіти, виявлено відмінності між президентськими виборами з даної точки зору.

Ключові слова: порядок денний, освітня політика, артикуляція проблем, агрегація проблем, вибори.